

VECKOBLADET

Fredag 5 juni

Utkommer fredagar

1998

24:e årg.

20

Segrarnas historia på studentafton

Det är maj, trettio år efter 1968. Studentaftonskommittén ordnade en afton.

På podiet satt en av redaktörerna till boken "Det röda Lund", Kim Salomon, Per T. Ohlsson, Agne Gustafsson, Kjertin Norén och Göran Therborn. Förnamnda talar från golvet var Håkan Arvidsson och Per Lysander.

I salen satt en del studenter, en del som var studenter 1968, men det tycktes mig som om majoriteten var äldre. Kanske var de medlemmar i Universitetshistoriska sällskapet, som givit ut boken. Kanske hade de varit lärare när det begav sig. Kanske hade de liksom Agne Gustafsson varit hårt ansatta av studenterna.

Det var nämligen en revanschistisk stämning i salen. Podiet fick som första fråga: Vad hände egentligen? Men mötet blev knappast en intellektuell diskussion om vad som hände, utan snarare ett försök att, som Göran Therborn sa, demonisera vänstern.

Sex mot en

Av podiet och de förnamnda talarna stod det så att säga 6-1, med Göran Therborn som den enda som inte tog avstånd från vänstern. Göran Therborn har säkert många kvaliteter, men till vänsterns mer karismatiska talare och debattörer har han aldrig hört.

Kjertin Norén talade om de karismatiska ledarna som fick studenterna med sig. Men hon berättade inte att hon själv hörde dit om det nu alls fanns några sådana. Kanske av blygsamhet, men annars är hon inte blygsam. Hon hävdade att hon aldrig haft någon idé om att förändra samhället, bara om att utveckla sig själv. Hon hade reagerat mot hemmafrufamiljen som skapade ett så förvrängt förhållande mellan män och kvinnor.

Revolutionsterminologin, som hon använt, hade för henne enbart hade ett poetiskt innehåll. Hon hävdade att vänstern inte åstadkommit något politiskt överhuvudtaget, ja, att den faktiskt inte hade velat åstadkomma något politiskt.

Kjertin betonade att ingen såg Sovjetunionen som något bra. Hon menade att maoismen blev ett sätt att kritisera Sovjet. Men när hon nu såg tillbaka tyckte hon det var fruktansvärt att hon kunde romanisera kulturrevolutionen som var ett av vårt sekels största kulturförstörelser.

Therborn hade inlett med att tala om lusten till att förstå världen på ett nytt sätt och om det intensiva intellektuella utbytet mellan studenterna i Lund och med internationella kontakter. Han erkände att de haft en ungdomlig arrogans som ifrågasatte värdet av den kunskap som förmedlades. Därför hade man valt till sin egen litteratur, utvecklat sina egna nätverk, startat egna debattidskrifter såsom Zenit och byggt upp Bokcafé.

Per T. pinsam

Kontrasten var stor mot den bild Per T. Ohlsson ger av sin egen studenttid i vänsterns efterdyningar. Han målar upp bilden av en oerhört auktoritär och inskränkt vänsterlärare som inte tillät honom att läsa vad han ville. Han fick inte. Inlägget var mycket pinsamt eftersom läraren var lätt identifierbar men inte närvarande, och av oss andra känd som icke-auktoritär och vidsynt.

Agne Gustafsson upprepade i muntlig form och med samma bitterhet de vedermödor han gått igenom på socialhögskolan och som han beskrivit i boken. Han fick en känsla av att han ville ta revansch och bli upprättad. Han ville ha mer forskning som dokumenterade att

det inte bara var lärare som för illa utan också att många studenter utsattes för ett psykologiskt tryck som han kallade politisk terror.

Håkan Arvidsson tog upp studenternas reaktioner på utbildningsreformerna. Han menade att studenterna ville ha samma elitistiska utbildning som förut fast de blev många. De motsatte sig en devalverad utbildning. Egentligen nostalgiskt istället för avantgardism.

Salomons små ambitioner

Kim Salomons bok har redan recenserats i VB för två veckor sedan. Det är en bok utan stora ambitioner vare sig det gäller att täcka in olika strömningar i vänstern eller att göra en analys utöver vad författaren sa på mötet. Att han såg engagemang och medkänsla hos vänstern som positivt, men att det som var viktigt att för honom var vad han kallade vänsterns knäfall för diktaturerna.

I Salomons bok finns Margot Bengtssons bidrag som ger en annan bild. Hon betonar de antiauktoritära strömningarna som hon ser som början på en demokratisörelse som sedan utvecklades i kvinnorörelsen och inom många andra rörelser. Tyvärr kunde inte Margot vara med i panelen som utannonserat.

På mötet beskrevs vänstern som antidemokratisk. Vi gjorde knäfall för diktaturer, vi följde karismatiska ledare och utövade av politisk terror, vi var självförverkligande karriärer, och nostalgiska värnare om elitutbildning. Ju grövre anklagelserna var, ju mer applåder fick de på mötet. Det är värt att fundera över. Varför denna stämning nu?

Det skrivs historia. Borde inte vi själva vara med och skriva? Vänsterrörelsen var bred och innehöll många strömningar. Fler behöver dokumenteras, analysen återstår.

Ann

Fäladstorget?

Vårt lilla torg är förortens nav med ett upphöjt konstverk i metall – önskat och älskat av ingen bland bostadskasernernas gårdar där ligorna exercerar och där rädsla och ensamhet rastar sina stora hundar.

Vid gatuköket snabbtspisas den industriella reservarmén genom elektronugnarnas mirakel.

Från hela världen samlas de halvvilda barnen och den kolorerade gottiskulturen portioneras ut från Pressbyråns gallerförsedda kiosk

Vår lilla kyrka är byggd som en bunker med hembakat bröd och vin i lerkrus strävar församlingen redligt efter den rätta innerligheten.

Så lever vi i vår lilla tro på den stora förvandlingen.

Det finns en klok gammal VB-policy som säger att vi inte publicerar dikter om de inte handlar om Lund. Annars vet man aldrig var man hamnar.

Dikten ovan heter "Saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten ...", och poeten skulle kanske säga att miljön som han beskriver är allmängiltig eller åtminstone allmängiltigt svensk. Men vi tycker oss bestämt känna igen Fäladstorget och vi vet att poeten bor i den stadsdelen.

Han heter Gert Glentow och dikten står i den nyutkomna volymen *Jordens rörelser räknas som tid* (Förlag bookLund) där han har samlat vers från två decennier och fem tidigare diktböcker.

Vår egen favoritdikt i samlingen står på mitt på sidan 84, men den handlar inte om Lund så den får ni leta upp själva.

Lundaguide

Lund lär vara Sveriges näst mest omskrivna stad; den av Stadsbiblioteket utgivna Lundabibliografin förtecknar varje år ca 300 artiklar och böcker. Därför har det desto mer egendomligt att det så länge har saknats en aktuell lundaguide – en resehandbok, alltså. Men nu har den kommit "Lundaguiden" (Boströms förlag) med texter av kända lundakännare: K. Arne Blom, Göran Larsson, Jan Mårtensson, Sanna Töringe och Claes Wahlöö. Det är en skrift i ganska

behändigt pocketformat om 220 sidor. Boken illustreras rikligt med färgfoton av Ingemar D. Kristiansen. Priset är också behändigt, runt 100-lappen (tack vare, får man gissa, sponsring av kommunen och ett antal kända lundaföretag).

Guiden inleds med en sammanfattning av Lunds historia, endast nio sidor lång. Elegant, koncentrerad, skriven av Claes Wahlöö.

Därefter är boken är uppdelad i användas som en följeslagare vid stadsrundvandringar och är därför uppdelad i tre huvudavsnitt: kärnstaden, kransstaden och byarna.

Texterna innehåller en brådblandning av historiska fakta, byggnads- och personhistoria, kurios och personliga värderingar. Även en lundabo kan bli lockad att turista i sin stad. Själva hade jag kanske mest glädje av avsnitten i kapitlet "kransstaden", eftersom jag känner kärnstaden och min egen del av "kransen". Men vad vet en Spoletoresbo som jag om Rådmanstvången?

Guidens sista "kapitel" är en A-Ö-guide innehållande diverse turistinformation. Till det fogas en lista med ett urval lundalitteratur och ett rätt så utförligt sakregister

till boken. Och här kommer jag med mitt enda minus i kanten. Jag har svårt att hitta i boken. Sakregistret på slutet förutsätter att man vet vad det man letar efter heter. Kapitelindelningen i registret inom varje huvudavsnitt, däremot, förutsätter att man vet ungefär var det man hittar där finns. Visst, boken har kartor men tyvärr ingen koppling mellan dem och textavsnitten vilket varit det bästa.

Kam man hoppas på det i nästa utgåva? Och att guiden kommer på engelska?

i.

De starka familjernas SKOLA

Under de senaste femton åren har det skett ett genombrott för de starka familjernas möjligheter att bestämma skolans sätt att fungera, menar Tomas Englund, professor i pedagogik vid Uppsala universitet, i en artikel i Pedagogiska Magsinet 1/98. Den gemensamma grundskolan stod för en strävan att ge alla uppväxande lika möjligheter, en gemensam referensram och förutsättningar för utveckling av vars och ens egenart. Vi är på väg bort från denna inriktning. Det pågår ett systemskifte, en utveckling bort från den sammanhållna skolan och skolklassen till val av skola, profilering och friskolor.

Systemskiftet är ett led i ett större samhälleligt systemskifte med internationella referenspunkter. Det innebär att skolan betraktas ur nya perspektiv med den enskilda investerande familjen i centrum och ett nytt, ekonomiskt präglat språk där val av skola och profilering blir naturliga inslag. De dominerande centra för opinionsbildningen har fört en stark kampanj för detta systemskifte.

Friskolerörelsen

Friskolerörelsen växte fram under 80-talet och är ett uttryck för de starka familjernas krav. Där finns flera underströmmar: den elitistiskt grundade rörelsen som är angelägen att ordna en gräddfil för de egna barnens framtida karriär, den etniska friskolan som vill tillgodose invandrarbarnens prestationsförmåga och identitetsutveckling, och den religiöst grundade friskolans företrädare som vill ge sina barn en konfessionell uppfostran, i strid med läroplanens pluralismidé.

Det finns alltså olika och komplexa grunder för fristående skolor, men debatten har inskränkt sig till att basunera ut rätten att starta friskolor överlag.

Friskolornas långsiktigt negativa effekter är uppenbara när det gäller skolans roll som bidragsgivare till den sociala ordningen och kontakten mellan människor. De utlovar en lösning för den enskilda familjen och dess barn, men intresserar sig inte för skolan som samhälleligt problem. Segregationsaspekten är den mest grundläggande. Den successiva utflyttningen från den offentliga skolan urgröper dess möjligheter att vara en del av det demokratiska projektet.

Klara motsättningar

När det gäller de konfessionella friskolorna är en framträdande tendens att de stärker föräldrarnas rätt på bekostnad av barnens. På tre områden framträder klara motsättningar:

1. Hur ska läroplanens krav på pluralism kunna hävdas om friskolan hävdar bestämda förhållanden för sanna? Hur ska en elev som gått i en ideologiskt, socialt eller

religiöst betonad friskola kunna möta det pluralistiska samhället och utveckla respekt för andras uppfattningar?

2. Hur ska könsens lika rättigheter kunna säkras i en friskola som grundar sig på en lära som tillerkänner könen helt skilda rättigheter?

3. Hur ska den konfessionella friskolan kunna ge allsidig undervisning i religionskunskap?

Föräldrarnas makt eller barnens rätt?

Friskolerörelsen har använt FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna och Europakonventionen för att legitimera friskolorna. Ser vi till grundskolans läroplan baseras den framför allt på konventionen om barnens rättigheter där det talas om deras rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Det har skett en anpassning till den föräldramakt som anses naturlig i Sydeuropa. Är detta till fördel för de uppväxandes förväntningar på självständig utveckling och demokrati? Den frihet och pluralism som läroplan och lärare tidigare garanterade förefaller nu vara på väg att fräntas dem.

Samtidigt håller likvärdighetsbegreppet på att eroderas. Dess innebörd var en gång väl definierat med målsättningar som enhetlighet, gemensam referensram, lika värde inför fortsatta studier.

De socialdemokratiska och liberala strävandena för en gemensam referensram för framtida medborgardeltagande har under senare ersatts med den klassiska konservativa ståndpunkten att skolan ska tillförsäkra alla en viss miniminivå av kunskap. Målet att skolan ska bidra till formandet av den kritiskt diskuterande medborgaren och det demokratiska projektet har satts i bakgrunden.

Skolan ett moraliskt-politiskt projekt

Ett exempel på detta är samhälls-kunskapsämnet skiljande från historieämnet. I 1980 års läroplan argumenterades det för en öppen, värderande historiesyn i termer som konflikt, förändring, inlevelse, reflektion och behovet av synteser. Nu har historieämnet fått en mer objektivistisk inriktning, samtidigt som dess timantal begränsats.

Det senaste årets undersökningar av de studerandes kännedom om och ställningstagande till nazismen liksom den svenska demokratis framväxt och sätt att fungera visar på stora brister, som bland annat får tillskrivas skilsmässan mellan historia och samhällskunskap och historieämnet förändring i objektivistisk riktning.

Kunskaperna om nazismen, den svenska modellens uppgång och fall och demokratis sköra förankring är inte vilka skolkunskaper som helst utan moraliskt proble-

Ideologi ger vär

”Varför ställer vi upp i valet? Självklart för att få så många röster som möjligt. Men rösterna har inte något egenvärde. Vi söker ett politiskt uppdrag. Med hjälp av stödet vi får ska vi påverka politiken i enlighet med våra värderingar. De mandat vi får vill vi använda i parlamenten där politiska beslut fattas.”

Så inledde Roland Andersson en lång (och välformulerad) debattartikel i VB nr 14. Den debatt som han inbjöd till har dock hittills inte fått så många resultat i tryck. Det inskränker sej till ett inlägg av Mari J. Fransson i nr 16. Jag tänker nedan diskutera Rolands och Maris bidrag men också lägga till aspekter.

Felanvända resurser?

Rolands påståenden ovan kan låta invändningsfria men är det inte hela vägen. Vi vill påverka politiken i enlighet med våra värderingar, ja, men det är inte självklart att det bäst sker i parlamenten, för Lunds del i kommunfullmäktige.

Aldrig i modern tid har den svenska vänstern påverkat politiken mer än 1968 och decenniet därefter. En god bekräftelse ger Hans Rausing bittra vittnesbörd i boken *Det röda Lund* (se Sten Henrikssons anmälan i VB nr 18). Rausing beskriver alldeles riktigt hur politikens hela tyngdpunkt försköts åt vänster, inte minst därför att socialdemokraterna och fackföreningsrörelsen påverkades av trycket därifrån. Men efter 1968 års riksdagsval hade vpk två ynka platser kvar i riksdagen och i Lunds fullmäktige fanns vi inte alls förrän 1973.

Det är möjligt att använda ett bra valresultat som underlag för en långt mer ideologiskt markerad politik än den som vänsterpartiet i Lund har fört under den gångna valperioden. Om en relativt mindre del av de ekonomiska och personella resurser som valrörelsen och

matiserande kunskaper som borde ha en prioriterad plats i skolans offentliga samtal. Skolans mål är inte bara information och kunskapsförmedling. Dess verksamhet är också ett moraliskt-politiskt projekt. Så långt Tomas Englund.

Vad ska vi göra med skolan?

Vänsterpartiets medlemmöte diskuterade kongressens beslut att säga nej till friskolor, av kongressen omdöpta till privatskolor. Det sista var dumt, vi behöver inte ersätta en övertalningsdefinition med en annan.

I princip är naturligtvis motståndet mot friskolorna riktigt och den enda vägen för ett parti med våra värderingar. I verkligheten är situationen mer komplicerad. Det finns alltid undantag.

Men vi måste ha det bredare perspektiv som antyds i artikeln.

Forts. på sid. 4.

koalitionsuppgörelsen gett partiet hade använts till att föra en kompetent och ansvarskännande kommunalpolitik och en större del hade satsats på partiorganisation och agitation hade Lundavänstern nog stått starkare i dag. Om det hade gett fler röster i valet är ovisst men inte osannolikt. Det ideologiskt markerade KPMLr i Karlshamn har under senare valperioder varit procentuellt starkare än vänsterpartiet i Lund.

Gärna indirekt inflytande

Roland polemiserar mot en sådan linje som han menar ”berövar vänstern ... direkt inflytande över besluten”. Visst, men som Hans Rausing visar kan ett indirekt inflytande vara viktigare.

Den svaga punkten i mitt resonemang är naturligtvis att vänsterns framgångar 1968 inte så mycket berodde på dess aktivitet på Lunds gator och torg som på Världsanden eller det allmänna ideologiska klimatet, som mer bestämdes i Berkeley och Paris. Det finns visserligen något slags vänstervåg även nu, vilket senast manifesterades i det stora, brokiga och ungdomliga förstamajtåget, men jag betvivlar starkt att det kan få 1968 års dimensioner. En betydelsefull skillnad är att dagens unga radikaler inte alls läser och bildar sej så mycket som den tretti år äldre generationen (understruket av Göran Therborn på studentaftonen om ”Det röda Lund” härförleden). Huvudskälet är i sin tur att Marx och i viss mån Lenins Stora Berättelser var trovärdiga på ett sätt som de förmodligen inte kan bli igen. Och inga andra syntetiker eller profeter har kunnat ersätta dem i vår postmoderna epok.

Kraven hos de unga radikaler som nu skiljer ut sej på en egen v-lista i kommunalvalet håller sej på avloppstaxans nivå, om man får döma efter den diskussion på vänsterns medlemmöte som refererades i förra numret. De och Roland Anderssons (och min) generation av vänsterpolitiker kommer nog att kunna samsas om det mesta.

De lokala ideologiernas död

— Gäller inte de riktlinjer partiets kongresser slagit fast hos er ...?

— Jag går efter mina väljares bästa och egen övertygelse. Det kan finnas en verklighet lokalt och en annan om man tittar i partiprogrammet. Här kämpar vi till exempel för en friskola ...

— Är det någon mening med att sätta en etikett som ”vänsterpartiet” på er?

— Jag tycker att partierna på lokal nivå kunde avskaffas. Skillnaderna är ändå så små. Alla vill kommunens bästa. Rena personval är bättre.

Det är Rolf Alsgrén, vänsterpartiets ordförande i Nordanstig (i nordligaste Hälsingland) som intervjuas

Vänstern röster och berättigande

i KommunAktuellt nr 18). Men även Roland Andersson är kritisk till v-kongressens beslut om friskolor, och vill i Lund acceptera både skolor med Freinetpedagogik och muslimska dito. Och diskussionen på både kongressen och ett möte här i vintras, med bl.a. Hanna Zetterberg från riksdagen, visar på betydande åsiktsskillnader i partiet. (Själv är jag emot muslimska skolor eftersom jag är motståndare till all religiös vidskeplighet, inklusive den kristna.)

Hållningen till friskolor tillhör det som debatterades på vänsterpartiets senaste medlemsmöte. Det huvudargument som framfördes av de unga handlade inte om friskolornas negativa sidor utan just om lokalorganisationerna bör följa kongressbeslut. En leninistisk princip om man så vill. Den kan inte utan vidare avfärdas så länge det finns kongressbeslut och partiprogram, men alla etablerade partier har lokalavdelningar som i sin praktiska politik gör större avsteg än så från de centrala principerna — tänk bara på alla moderata kommunpolitiker som vägrar att följa partiets skattesänk-linje. Jag tror inte att det är möjligt att genomdriva en enhetlig linje inom vänstern i Lund, utan vi skulle få acceptera en splittrad partigrupp om ett visst slags friskolefrågor hamnade i kommunfullmäktige. Men med de känslor och skilda personliga erfarenheter som är involverade kan det hela bli inflammerat.

Så har vi Alsgrens ännu mer kontroversiella påstående om att det inte behövs partipolitik i kommunerna. I andra partier, särskilt borgerliga, hävdar man ofta detta, och resonemanget är ju alldeles fel. Det finns inget kvalitativt som skiljer den lokala nivån från den nationella, partier är lika nödvändiga i kommunen som i riksdagen. Men påståendet påminner onekligen om resonemang i kompolgruppens (v) utkast till programtext om Lund som en "floskelfri zon" och dess appell till nya sympatisörer: "Det är bra om du inte är alltför imponerad av de olika 'ismerna' utan föredrar att tänka själv." Driver vi en sådan kommunalgrå linje riskerar vi allvarligt att stöta oss med de ideologiskt intresserade förstagångsväljarna.

Put out more flags!

De skillnader som har börjat framträda inom Lundaorganisationen är naturligtvis är de i hög grad biologiskt överbestämda. Den kohort som aktiverade sej i partiet tidigt på 1970-talet har fortsatt att dominera. De har bestämt den lokala vänsterns framträdelseformer och självsyn. Nya och yngre medlemmar har naturligtvis kommit till, men de har aldrig varit många eller sammanhållna nog för att formulera ett seriöst alternativ till fyrtal-

stein, Tapio Salonen osv.) försvunnit på ett eller annat sätt. Sällan är talet om "jätteproppen Orvar" mer befogat än beträffande vänsterpartiet i Lund.

Kanske håller läget på att ändras nu. Fyrtalisterna har inte precis blivit fler och piggare med åren. "Lundalinjen" är numera bara något som existerar i deras självbild, ingen av dem sitter längre i något av partiets centrala organ och även i distriktet är representationen tunn. Samtidigt har vi fått en rätt stark lokalorganisation av Ung vänster, med rikt egenliv och egen identitet.

De unga äger inte så mycket av egna teorier (se ovan) men ett starkt behov att markera sin radikalitet. Därför bör våra lokala programtexter behålla ett signalord som "socialism". På samma sätt bör vi dekorera våra möten och trycksaker med röda flaggor. Det kostar så lite.

V leder slösarligan

Roland berömmar vänstern för dess ansvarsfulla ekonomiska politik under den gångna perioden. Lite elakt kunde man genmäla att några av de förvaltningar och verksamhetsområden som vi har haft störst inflytande över (t.ex. som ordförande) står för de största budgetöverskridandena, med den v-presiderade socialförvaltningen i absolut topp. Men visst har vi ställt upp på sparpolitiken, och inte har det hörts särskilt mycket opposition på de medlemsmöten där kommunens ekonomi varit uppe till diskussion.

Och nog har de rödgröna klarat av att styra Lund. Fast Rolands påstående att detta är ett exempel för resten av landet är överdrivet. Lund är inte unikt. Det finns liknande koalitioner på mångahåll, och det mest uppmärksamade samarbetet misslyckades: Stockholm, där socialdemokraterna sprängde samverkan för att kunna bygga en motorled för 6 miljarder.

Roland påminner om den förra mp+s+v-majoriteten i Lund (1988–1991) och säger att "vpk lade ner mycket energi på att hävda sin särart". Det stämmer inte med min minnesbild. Var vi inte i första hand samarbetsingenjörer? Det gick just ut över den tydlighet som Mari J. Fransson efterlyser. Ett aktuellt exempel på en låg eller otydlig v-profil är översiktsplanen, där mp fått framstå som miljöns sanna för-svarare medan vänsterpartiet ut-målat som kompromissmakare och miljösvikare, därför att vi så ivrigt månat om att åstadkomma en möjlig och realistisk plan i stället för att konsekvent lyfta fram den linje (radikal förtätning) som hade gett oss både nya bostäder och en totalbevarad åkerjord. Så kan det gå när man undervärderar både ideologin och taktiken.

Inga experiment, tyvärr

Den rödgröna majoriteten i Lund må ha varit allmänt kompetent men dess insatser har ingen stor lyfskraft. Det djärvaste initiativet jag kan komma på under fyraårsperioden är det kommunala energibolagets försök att slå sej fram på den internationella elmarknaden. Inom andra sektorer har vi knappast levt upp till stadens traditioner: inte inom skolan (de ljunghillska reformerna är en gammal historia), inte inom vård och omsorg (där Lund en gång var innovativt när vi bevarade äldreomsorgen), inte inom kulturen (Kulturnatten rullar på men utan att utvecklas, och sjabblet med Dansteatern är en sorglig historia). Inte har vi hittat någon vettig användning för Folkparken. Om trafiken har vi pratat och pratat men inte byggt en enda meter spårväg eller trådbusslinje, bara formulerat planer på en bussgata vid namn Lundalänken. Det för vanliga invånare mest påtagliga, positiva åtgärden är förmodligen den upphävda enkelriktningen för cyklar på Tomegaps-gatan.

Därmed menar jag inte att man ska experimentera för experimente-randets skull. Jag är glad över att vi inte byggt något automatiskt p-hus av Nicemodell. Jag är inte lika imponerad som Mari över civilingen-jören (och miljöpartisten) Thomas Dellans idéer: systemet med periferaparkeringar från vilka man bus-sar in folk till stadskärnan har redan visat sin ohållbarhet (i Helsing-borg), och samma sak kan sägas om bilpooler (se mp-politikern Kjell Dahlströms avhandling).

Kontaktkonferens?

Kommunala subventioner till företag vill Roland Andersson inte ha, men han skriver att kommunen kan skapa mötesplatser för stora och små företag, och att den kunde förmedla kontakter mellan företag och universitet. Varför inte en kontaktkonferens? Om Roland blev ordförande för en sådan skulle den säkert få någon spaltmeter gratis-reklam i Sydsvenskans lunda-kronikor.

Mari J. Fransson tycker däremot att kommunen inte behöver engage-ra sej i det kontaktskapandet. Det sköter universitetet så bra på egen hand, tycker hon. Jag är böjd att hålla med Roland. Just tack vare ett hårt och skickligt kommunalt en-gagemang växer det med stor fart fram en högskola i Malmö som obestriddligen redan är och än mer kommer att bli en konkurrent till vårt universitet om allmän upp-märksamhet och statliga anslag. Av ömsesidig självbevarelsesdrift bör kommunen och universitetet öka sitt samarbete, vilket i så fall naturligt även kommer att yttra sej i kontakterna med omvärlden, där-ibland det privata näringslivet.

Det finns två områden där vänstern kunde bidra till närmandet,

ett symboliskt och ett praktiskt. Det symboliska har jag berört åtskilliga gånger förr men eftersom så lite har hänt framhärda jag. I seklets början när Lund hade femti professorer satt fem av vem i stads-fullmäktige som då hade fyrti leda-möter. Nu har kommunfullmäktige 65 platser och inga professorer trots att det finns cirka femhundra att välja mellan. Vänstern har denna gång missat chansen att placera en professor valbart, och det är en klen tröst att också de andra partierna tycks ha gjort det. I höst får vi dock ett nytt tillfälle när styrelser och nämnder ska besättas.

Det praktiska området gäller studentbostäderna som fortfarande är för få. Rätt många lundastudenter har valt att bosätta sej i Malmö när det borde vara tvärtom. Ett student-hus med femti eller hundra rum behöver inte ta särskilt stor plats och ett kreativt stadsbyggnads-kontor skulle lätt kunna hitta ett dussin lämpliga ställen i den befintliga bebyggelsen. Även när det gäller finansieringen kan kommu-nen aktivt medverka, inte minst genom politiska påtryckningar uppåt.

En trolig förlust

"Vi vill verkligen inte hamna i op-position", skriver Roland. Trots det som ovan har sagts talar han även för mej. Ändå är det realistiska grundtipset just att vi hamnar i kommunal opposition efter valet. Det finns flera orsaker:

1. Lunds traditionella arbetar-klass och småfolk har fortsatt att tunnna ut, och därmed den social-demokratiska röstbasen. Samtidigt har vi tack vare universitetet, Astra, LM och andra arbetsgivare fått tusentals nya, relativt välvärdade tjänstemän där en stor majoritet nog tenderar åt det borgerliga hållet.

2. I Lund är alla de fyra borgerliga partierna sams. Det går inte att locka över något av dem till en vänsterdominerad koalition.

3. Valforskningen visar att det för många inte gäller att hitta det bästa partiet utan det minst dåliga. Det gäller inte minst i kommunal-valet. Kommundelsnämnderna är en sådan fråga där vänstern vinner få aktiva sympatier men en hel del antipatier, också i sin gamla kärna. Inte lär vi få särskilt många röster i Stångby (översiktsplanens utbyggnadsprogram) eller Gunnesbo (försvaret av dubbelspåret) eller Dalby (som drabbats av politiken att "skolor och daghem i utsatta områden ska ha större resurser än andra", vilken Roland med rätta försvarar).

Utvägen kan vara de många ung-domsrösterna som man appellerar till främst genom ideologi, visioner och principer, inte med löften om sänkt avloppstaxa eller demonstrationer av den egna kompetensen. Men vi får inte bli handfallna om vi förlorar valet för det gör vi troligen.

Gunnar Sandin

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan)

NY ADRESS.....

Upplösning utan större dramatik

Den danska folkomröstningen om Amsterdamfördraget avlöpte utan större dramatik. Resultatet var tydligt: 55-45 i procent till jasidans fördel och dessutom en bekräftelse på att det också finns en stark skepsis mot EU:s unionsutveckling i den danska befolkningen.

Sten Gade var uppåt värre på valnatten medan Holger K. Nielsen, SF:s ordförande, såg både sliten och besviken när valresultatet skulle kommenteras i teve, men han hade trots allt anledning att vara ganska nöjd med utfallet med tanke på SF:s landsmöte i pingsten.

Utgången av valet var väntad men det var ändå spänning in i det sista. Danska väljare har tidigare visat att de inte bryr sig särskilt mycket om opinionsinstitutens prognoser när de väl står inne i röstbåset. De har en tendens att sätta kryss något egensinnigt och ibland slå omvärlden med häpnad.

Det var ett tema i valkampens slutspurt som irriterade nejsidan mycket. När förespråkarna för Amsterdamtraktaten insinuerade att motståndarna ville föra Danmark ut ur EU, eller att ett nejresultat skulle innebära en "norsk situation", protesterade man indignat. Bakom den starka reaktionen låg bedömningen att en stor majoritet vill att Danmark skall vara med i EU även i framtiden, och med en "norsk situation" avser man att ett land tvingas att kopiera EU:s lagstiftning på väsentliga områden utan att ha något inflytande på lagarnas utformning. En koloni till EU är ett annat uttryckssätt.

En opinionsmätning i veckoslutet visade att SF inte förlorat på sin interna splittring i Europafrågan. Partiet gick fram markant i förhållande till valresultatet på 7,5 procent i mars. Det verkar också som om landsmötet är renalugna gatan. Det var nog klokt att skjuta

fram det från Store Bededag till pingst efter folkomröstningen. Mötet gav folketingsgruppen stor frihet att förhandla fram en skattereform med regeringen. Och än viktigare: landsmötet kunde enas om ett program för EU-valet, och partiets kandidater kommer att ställas upp på valsedlarna på ett sådant sätt att "jasägarna" kan rösta på EU-positiva kandidater, även om förstannamnet blir en motståndare till Amsterdamtraktaten och dessutom EU-skeptiker. Det verkar ligga mycket och klokt kompromissande bakom beslutet.

Holger K. Nielsen kan för egen del se tillbaka på en vår full av framgångar: folketingsvalet gick bra, insatserna inför folkomröstningen var imponerande och meningsskiljaktigheterna om Europapolitiken har hanterats på ett skickligt sätt. Ingen talar just nu om Holger som en svag ledare.

RN

Dags för förnyelse

Så roligt att det blir en ungdomslista för vänsterpartiet vid kommunalvalet i Lund i höst! Det är verkligen hög tid att fylla på i leden av aktiva kommunalpolitiker, en grupp som länge hotat att förgubbas och förgummas. När jag närmade mig vänstern i början på 1970-talet fanns det ett tomrum tillbaka till de som blev aktiva på 40-talet och nu tycks läget vara likartat. Stora och aktiva generationer som 68-orna kan nog utan att vilja det få en förtryckande och uteslutande funktion. Visst behövs det folk med andra och nyare idéer i kommunalpolitiken!

Åldersfixeringar

När det är sagt kan nog ändå få lov att säga att man har sett mindre lyckade exempel på ungdomslanseringar i politiken och då menar jag inte speciellt från vänsterpartiets sida. Att vara ung är ingen moralisk egenskap, det är att inte ha levt så länge och därmed ofta att ha mer begränsade livserfarenheter. Förnyelse är alltid bra, men det är inte säkert det handlar om ålder. Lars-Arne Norborg, invald i kommunfullmäktige som pensionär i slutet av 80-talet, blev en mycket lyckad förnyelse av det gamla gänget.

Jag får väl också förklara mitt slarviga uttalande om att ingen sund människa under trettio intresserar sig för kommunalpolitik. Det är vederlagt av motexempel och borde naturligtvis inte förekomma

i seriösa debatter. Den kärna av sanning som kan finnas i påståendet handlar om att kommunalpolitiken inte alltid är lika spännande och rolig. Den kommunalpolitiska grötunken, där allt är som det är för att det måste vara så, kan mala ner den mest entusiastiske till en soffpotatis på några år. Det är den otålige pubertetsynlingen inom mig som inte stått ut med detta och som fick mig att generalisera. Men det är naturligtvis helt annorlunda i den nya sakliga generationen som bara längtar efter att sätta tänderna i avloppstaxorna.

L.A. Confidential

De ytterst måttliga trafikproblemen i Lunds innerstad skatydligt bli det som för borgarna till makten i stan. Frustrerade parkerare när väntas strömma till valurnorna. Jag tyckte det var bäst att skaffa motargument så jag for till Los Angeles, en stad där man verkligen kan lära känna Bilen och dess effekter. Jag ska bara berätta att insikterna växer också där och att kollektivtrafiken är under utbyggnad. I centrala LA har man infört ett system med små bussar med nästan nolltaxa, pris två kronor. Det skulle passa utmärkt i Lund som komplement till de vanliga linjerna: en ringlinje längs Vallgatorna och två tvärlinjer Lasarettet-Södertull, Västertull-Östertull, allt hårt subventionerat, trafik tolv timmar om dan, med tiominutertrafik fem och en halv dag i veckan. Hade det

varit något krut i den rödgröna koalitionen hade vi haft det redan och sluppit höra om dyrt trams som p-platser under Mårtenstorget.

SJ, gamle vän?

Jag vill härmed säga upp mitt medlemskap i den järnvägslobby som alltid regerat Veckobladet. SJ:s taxepolitik har gett mig dödsstöt. Jag kommer att fortsätta att åka tåg när någon annan betalar – det är ju för all del ganska komfortabelt. Men det är inte värt priset. Mitt privata resande på medeldistans kommer i fortsättningen att ske med långfärdsbuss. Om jag ska få en järnvägsresa till ett någorlunda rimligt pris måste jag bestämma mig en vecka innan och det är en framförhållning jag inte är beredd att ha. Nej, man kollar in de täta tureorna norrut, släntrar bort till Spolegatan vid Clemenstorget och mindre än fyra timmar senare står man på Järnvägstorget i Jönköping, bara 180 kronor fattigare. Det är så man skulle kunna skänka en hundring till någon behövande museijärnväg. Det är inte tala om inte få plats: skulle bussen bli full dubbleras den snabbt. Tack för de här åren SJ, men ska du bara fjäska för affärsresenärerna är det kört för min del. Och vem har sagt att inte vägarna har sin romantik: en raid in i Markaryd, en snabbfika i Ljungby, folklivet vid MacDonalds utanför Värnamo. Varför finns det ingen svensk roadmovie?

Lucifer

De starka familjernas...

Forts. från sid. 2.

Vem ska ha makten i skolan, de starka familjerna eller det solidariska samhället? Hur går det med alla de svaga? Ska vi ta barnkonventionen på allvar? Ska vi skydda barnens rätt till religionsfrihet och åsiktsfrihet? Ska vi bara ha en informationsskola eller ska det finnas utrymme för moraliskt problematiserande kunskaper? Ska IT helt ersätta de kollektiva formerna för kunskapsinhämtning? Ska vi ha en skola för alla? Vilket samhälle vill vi ha? Vilken effekt får våra beslut om kommundelar, decentralisering, brukarinflytande och nya metoder i undervisningen. Vad ska det stå i det kommunalpolitiska programmet?

Gunnar Stensson

Veckobladet

utkommer med ytterligare två nummer före sommaruppehållet (nr 21 och 22), bl.a. för att ge tillfälle till debatt om vänsterns lokala valprogram inför medlemsmötet i veckan före midsommar. Ta tillfället i akt!

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITISKA GRUPPEN
möte må 8.6 kl 19.30 på partilokalen. Beredning av kommunfullmäktige. Ekonomiska ramar in på nästa årtusende.
VALKOMMITÉN. Sammanträde på v-lokalen on. 10.6 kl. 19.30 (och alla onsdagar framöver). Fortsatt detaljplanering och rapport från Strasbourg.

RÖDA KAPELLET Sö. 7.6 kl. 18.45. Terminens sista rep. med Joakim. Övning inför Backakarnevalen (lö. 13.6 kl. 12, samling Kirsebergsskolans gård), nr 43, 78, 100, 158, 224, 231, 251, 298a, 318, 321 och 327. Resa till blåsarlägret: Gunnar har tiderna, tel. 135899.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin.

Näste redaktör: Gunnar Sandin.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg. 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123. Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett.

Telefon till redaktörerna:

Karin Blom 046-14 16 12

Rolf Nilson 046-12 90 44

Gunnar Sandin 046-13 58 99

Vid utebliven tidning ring:

Sven-Bertil Persson 046-13 82 13.